

NÁROD SOBĚ
PASIVNÍ A PRAKTICKÉ
STABILIZOVÁNÍ 1851-1884
SŇATKY Z ROZUMU
JEZUITSKÁ KOLEJ

E-book o tom, jak se tenkrát žilo?

9. LEDNA 2023

JANA MAŠKOVÁ, ASTROLOŽKA

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz

Kniha „Sňatky z rozumu“ – Vladimír Neff

V knize „Sňatky z rozumu“ se píše také o tom, jaký byl život v polovině 19.století v Praze. Barvitě je zde vylíčen i život v tehdejší jezuitské koleji v Klementinu a jak klementinský řád také mohl ovlivňovat životy jeho studentů. Pojdme se podívat na osudy jednoho z těchto žáků – Martina Nedobyla.

Jezuitská kolej

SZR-str.13/ V někdejší jezuitské koleji u Karlova mostu, tak řečeném Klementinu, ..., býval tehdy v prvním patře jižního křídla arcibiskupský konvikt pro středoškoláky... Byli ... připravováni a cepováni pro své budoucí kněžské povolání hned od dětství, neboť jakmile za nimi zapadla vrata klementinské fortny, nastával jim přísný, od světa odtážený život klášterní, který měl trvat nepřetržitě třináct let, až do vysvěcení.

Rok 1852 - Na studia

SZR-str.13-14/ Na podzim ... roku osmnáctistého dvaapadesátého, o němž je v dějinách zapsáno mimo jiné i to, že tehdy slavný a přebohatý baron Ringhoffer zřídil na Smíchově velkou továrnu na železniční vagóny, přibyl do klementinského konviktu nový chovanec, mladší z dvou synů chalupníka a formana z královského města Rokycan u Plzně, Martin Nedobyl jménem. Na přímluvu hraběte Schönborna, jemuž starý Nedobyl vozil zavazadla, když se panstvo stěhovalo na své letní sídlo, pražské arcibiskupství udělilo chlapci stipendium, a Martin tedy šel od maminky do škol sice s pláčem, ale nakonec rád, že unikne tvrdým pěstím svého kolohnátského staršího bratra, s nímž se nesnášel, a tatínkově sukovicí...

Martin Nedobyl

SZR-str.15/ Martin... byl úslužný a trpělivý... nejen pozorně naslouchal, ale provázel i ten nejnudnější výklad loajální mimikou... Kabonil se pohoršením, když byla řeč o úkladech nepřátel církve, a radostně bral na vědomí zprávy o jejich vítězstvích: a to měli jeho představení tuze, neskonale rádi a byli mu za to vděční...

V hodině náboženství

SZR-str.16-17/ ...V hodině náboženství například vyvolá učitel žáka ... „Halt!“ křičí učitel... „Sednout!“ rozčiluje se učitel „... Pravdy našeho svatého náboženství nemáme papouškovat jako opice, nýbrž rozjímat o jejich smyslu a oplodňovat tak duši a rozum svůj. Nu, kdo by dovedl vysvětlit pravdu jedinství boží? Ty, Nedobyle?“

Martin a Bůh

SZR-str.17/ Martin, který byl skromně a bázlivě pozvedal ruku, vstane ... a spustí ... pomalu a důkladně: „Bytost... bytostně jediná... tj. bytost, jejíž nejnvtřnější podstata neboli esence též s jistým rozdílem... rozdílem... přirozeností zvaná...“ Zarazí se a v rozpacích vzhledne k svému učiteli, který se usmívá vlídně a nabádavě: „Dobře, dobře, jen tak dál. Jsem rád, že hledáš. Hleď. Tady ta tabule je jedna, že ano, žádná jítá tu není. Ale mohly by tu být dvě, kdyby byly, že. Kdežto Bůh... nu Nedobyle?“ ... „Je jen jediný..., protože je to bytost jediná bytostně, což znamená, že to je bytost vůbec jen jediná do té míry, že více takových jediných bytostí býti nemůže, neboť taková je její podstata, též esencí nebo přirozeností zvaná.“ ...

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ–1851-1884-Sňatky z rozumu-Jezuitská kolej“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka
www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

Pochvala

SZR-str.17/ „Je vidět, že jsi přemýšlel, sedni si, Nedobyle,“ chválí ho katecheta. „Budeš-li tak pokračovat, snažit se a obracet svou mysl k Bohu, aby tě osvítil, nabudou tvé explikace ještě větší jasnosti a přesnosti.“

Kolegové spolužáci

SZR-str.17/ Protože navzdory své horlivosti a úslužnosti nedociloval skvělých výsledků, nebyl neoblíben ani u svých kolegů. Zaujímali mezi nimi své místo, trpěli ho mezi sebou... Mnozí chlapci brali vážně náboženské otázky, jež se měly stát náplní jejich životů, i lámali si hlavy řešením rozporu mezi učením o svobodě lidské vůle a všemohoucnosti a vševědouce Boží... dovedli se přit' vášnivě a bez konce...

Představení a studenti

SZR-str.18/ ... Představení byli příznivě nakloněni takovýmto disputacím, viděli rádi, když se žáci z vlastní iniciativy cvičili v dialektické pohotovosti, a proto se Martin účastnil těch zbožných hádání, zvláště když někdo z otců byl nablízku; ve skutečnosti mu byly všechny ty otázky hluboce lhostejné. Je Bůh absolutně jediný? Dobrá, ať si je absolutně jediný. Je však podle jiného dogmatu trojjediný? Ať si je trojjediný; kdyby papež z ničeho nic vyhlásil, že Bůh je pětijediný, byl by to vzal na vědomí klidně a bez zájmu...

Čemu se učili?

SZR-str.18/ Učil se latině, vlastnostem Boha, rodokmenu panovnického rodu Habsburků stejně ochotně a také stejně lhostejně, jako by se byl učil egyptské Knize mrtvých nebo židovskému talmudu... Zavděčit se představeným, procházet z ročníku do ročníku, udržet se nad vodou, nepřijít o stipendium, neškokbrtnout, nezneprátelit si nikoho, to bylo prozatím jeho cílem. Co bude dál, to se uvidí. Věděl, že církev je bohatá a mocná a že je dobře být pod jejím ochranným křídlem. Je bezpočtu výnosných úřadů, titulů, kariér, skvělých existencí a sinekur, jež skýtá svým věrným služebníkům; a Martin byl oddaný, byl horlivý, učenlivý a vděčný...

Jak to vypadalo na kolejích?

SZR-str.18-19/ ... V zimě se mrzlo, v létě se uvadalo vedrem; nejnepříjemnější býval přechod těchto dvou období, čas oblevy, kdy mráz, jako plaché zvíře zalezlý do tlustých zdí, vyrážel ze stěn a usazoval se na nich jinovatkou palce ztlouští a kdy plesnivý pach mokré syroviny se dráždivě vřezával do plic. Tehdy ústavní lékař, jež život v semináři vycepoval k chmurnému přezírání lidské existence jakožto strastiplnému vyčkávání neodvratné smrti, prohlašoval katar průdušek, jímž v ten čas bývalo stíženo takové množství chlapců, že všechny obydlené prostory koleje se otrásaly kuckotem, klidně a prostě za souchotiny, a svědomitě zapisoval tyto diagnózy do deníku marodérů: „Nic si z toho nedělej,“ říkal polekanému pacientovi: „Musíme tam všichni, a čím dřív budeme na pravdě boží, tím líp. Já sám trpím souchotěmi v bázni boží už třicet let, a nevěším hlavu.“

A přišlo jaro...

SZR-str.19/ Ale když jaro zvítězilo a kamenná stavba okřála teplými vůněmi mízy a rašení, souchotiny pomíjely, kašel ustával a do chodeb a ubikací se vracel klid. Chlapci botanizovali a pěstovali salát a ředkvičky v ústavní zahradě. Chrastivý šustot hrabí a měkký tlukot motýček splýval se cvrlikáním vrabců... S velikonočními svátky nastávaly exercicie, veliká zkouška trpělivosti a spasilné

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ–1851-1884-Sňatky z rozumu-Jezuitská kolej“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

rozjímavosti... Po ... obřadu nesměl nikdo po tři dny opustit dům, nesměl promluvit ani šeptnout, jen tiše se modlit mu dovoleno, neslyšně našlapovat při zvolné chůzi, přemítat a litovat svých provinění...

Rok 1859

SZR-str.20/ ... roku padesátého devátého, když Martinovi bylo osmnáct let a když právě byl v septimě, do ústavního života, až dosud ospale harmonického a bohumile nudného, vnikl nový, rozčilující prvek, zajímavý, dráždivý, ale tuze nebezpečný a povážlivý. Takové nálady vznikají zčistajasna; ... mezi klementinskými konviktisty, kteří byli, rozumí se, naprostou většinou Češi, vypuklo onoho roku šovinistické nadšení...

Národnostní otázky

SZR-str.20/ Až dosud zcela vlažní v národnostních otázkách, bez reptání přijímali jako něco samozřejmého, že vyučovací řeč na gymnasiu je německá. Pilností náboženské disputace, o nichž nahoře byla řeč, vedli ovšem také po Německu, protože neznali českou odbornou terminologii, a sami mezi sebou se dorozumívali podivným žargonem, češtinou, v níž převládala zpotvořená německá slova, zatímco řeč jejich německých kolegů byla promíchaná pokřiveninami českými.

Jako na povel

SZR-str.20/ Ale tu jako na povel, a to ve všech třídách od parvy po oktávu, se rozdělili do nepřátelských národnostních skupin, vzájemně si spílajíce do prasat a psů.

Historie

SZR-str.21/ ... Dějepis býval považován za nejprotivnější ze všech předmětů a nikoho nikdy nenapadlo, aby své školské vědomosti doplňoval soukromou četbou; teď si chlapi trhali z rukou rozbitý svazek velenudných Dějů země české od W.W.Tomka.

Bitky, boje a poezie

SZR-str.21/ Rvali se s Němci, až tekla krev... a při vycházkách do Seminářské zahrady... čeští chlapi zaníceně obzírali panoráma pražských střech, citující Kollára: „Aj, zde leží město před okem mým slzu ronícím, někdy kolébka, nyní slávy naší mohyla“ kdežto Němci horovali „o naší krásné, urgermánské, německým géniem a pílí k věčné slávě vyvedené Praze, žel, zamořené strupatými českými všivými lokajskými palicemi.“

Gymnázium a rakouská říše

SZR-str.21/ K takovému náhlému vznícení šovinistických citů ovšem nedošlo jen na půdě piaristického gymnasia a v arcibiskupském konviktu v Klementinu, nýbrž po celé rakouské říši ..., a nebylo všude tak naivní jako mezi našimi vlastencíci žáčky...

Itálie

SZR-str.21/ V popředí všeho byla Itálie... její malý, ale v dějinách země velmi důležitý kout, Piemontsko s městem Turínem ve svém středu. Piemont, ležící v bezprostředním sousedství Lombardie, tehdejší rakouské državy, byl odedávna ohniskem úsilí o osvobození a sjednocení italských zemí, především o vytlačení Rakouska z poloostrova. V době, o níž tu vypravujeme, vládl nad Piemontem sardinský král Viktor Emanuel Druhý, jemuž se podařilo zásluhou svých chytrých diplomatů pohnout francouzského uzurpátora, císaře Napoleona Třetího, k uzavření protirakouské spojenecké úmluvy.

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ–1851-1884-Sňatky z rozumu-Jezuitská kolej“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

Nový rok

SZR-str.21-22/ Když pak na Nový rok přijímal novoroční gratulace, císař pronesl k rakouskému vyslanci baronu Hübnerovi několik slov nehorázně přímých a okázale nemilostivých, něco v ten smysl, že lituje, že poměr francouzské vlády k vládě rakouské už není tak dobrý, jako býval za minulých časů.

Protirakouský postoj

SZR-str.22/ Protirakouský postoj francouzského vladaře se tímto prohlášením stal otevřeně nepřátelským a vyvolal šílené nadšení v celé Itálii.

Klementinum...

SZR-str.22/ ... souboje v našem klementinském konviktu, četba českých ději a zlá příhoda s letákem, o níž se teď zmíním, byly jen místní důsledky nálady, jež se rozšířila až k nám z lombardských rovin.

Představení

SZR-str.22/ Představení konviktu i otcové piaristé ... sledovali s nelibostí a hněvem, jak světské vlastenecké vášně a řevnivosti odvádějí jejich chovance a žáky od náboženských zájmů a jak beránci se přes noc proměnili ve vlky. Nevěděli, jak proti tomu zakročit, a v naději, že chlapci přijdou k rozumu sami, tvářili se prozatím, že o ničem nevědí. Ale rozum, tato kotva mírných a pokorných, jako by se byl vypařil ze zboulovaných hlav horlících rozjívenců, prospěch upadal, duše chátraly a teologické disputace ztrácely úroveň.

Leták

SZR-str.22-23/ Když pak jednoho dne se na dveřích refektáře konviktu objevil tištěný vlastenecký letáček, rozhodli se otcové, že zakročí přísnou důtkou a hrozbou, a pověřili tím úkolem prvního zástupce ředitele konviktu, kněze Ruperta Kohla, který na gymnasiu vyučoval dějepisu a chemii, muže hrubě a kazatelsky výřečného... Leták, o nějž tu šlo, vyrobený bezpochyby amatérským sazečem, neboť měl řádky křivé a plné tiskových chyb, jedna to z nezákonných tiskovin, kterých se v té pohnuté době v Praze urodilo jako hub po dešti, hovořil vzletně k českému lidu a volal jej k tomu, aby se probral z mrákot a aby se jako jeden muž dožadoval svých historických práv, svobody a konstituce, rovnoprávnosti s Němci ve školách a úřadech a volnosti tisku. Nebyla to tedy, nazíráno z dnešního hlediska, výzva revoluční, neboť nenabádala ni k povstání ani k odboji, ale byla nesena tímž duchem, který rozrušoval už několik měsíců chlapecké stádce, svěřený jejich duchovnímu vedení, a že byla nestoudně a provokativně vyvěšena právě na dveřích, jimiž všichni chovanci konviktu několikrát denně procházeli, to zbožné otce rozhněvalo, a z bandurské, kterou na ně spustil otec Kohl, přešel žáčkův dech i zrak...

Autorita

SZR-str.23-24/ V pět hodin odpoledne, po návratu ze školy, shromáždili se všichni čeští chovanci konviktu v aule určené světským slavnostem, ... Profesor Kohl, ... vstoupil či vrazil do dveří... později, když chlapce už přešla počáteční zvědavost a napětí, takže se začali kočkovat a skotačit... Uklidniv shromáždění jediným pohledem, do trubičky stočený leták v ruce, kněz chladně prohlásil, že ředitelství konviktu samozřejmě a s důvěrou čeká, že uličník, který vyvěsil tady ten negramotný, nesmyslný cár, najde tolik odvahy, aby se sám dobrovolně přihlásil k potrestání, a že tak zabrání tomu, aby za jeho zbabělý čin trpěli nevinní. Tím je tato idiotská záležitost až na další vyřízena, i nebylo by o ní třeba

mluvit dál, nebýt toho, že nejde o zjev ojedinělý a že tento případ souvisí s nákazou, jež zachvátila české chlapce... všeobecně a která je ... zvrtačila a pobloudila.

Zastavit pohyb hvězd a slunce...

SZR-str.24/ a rozhlédnuv se ... po hustohusté tlačenci mladých... hlav..., po všech těch... tvářích, ..., kněz spustil tiše, pomalu, ale každý slovem přecházejí do většího a většího varu: „Je to nesmyslné až k pláči, synové moji. Kdo čte historii s otevřenými očima a s myslí nezaujatou, uvědomí si..., že jedním z nejpodstatnějších rysů nového věku, který vrcholí za našich životů, je nástup velikých národů a říší a beznadějný pád a zánik národů malých. Tomuto vývoji lze se stavět na odpor, lze jej ignorovat, nechávat a neuznávat, ale zastavit jej není o nic snazší než zastavit pohyb hvězd a slunce.

Jste Češi?

SZR-str.24/ Jste Češi? Dobrá, buďte si jimi. Vezměte však na vědomí, že vaši potomci už jimi nebudou, a uvažte, je-li rozumné vaše lpění na něčem, co je odsouzeno k smrti...

JM/Jak je patrné z uvedeného, již v 19.století zde byl záměr zlikvidovat český národ

SZR-str.24/ ... Odvoláváte se na minulost svého národa a chcete prý jí zůstat věrní. Nuže, jaká je ta minulost? V době, kdy například v Itálii quattrocento vydávalo své nejshnilější plody, raubířské bandy husitské plenily vše, co v zemi bylo krásného...

JM/ To ovšem až poté, co byl na hranici upálen mistr Jan Hus – hlasatel a šířitel pravdy.

SZR-str.24/ – a hle, ani ta Itálie nepatří k silným, velikým národům, jimž historie dovoluje, aby žily samostatně a nezávisle; což teprve vy, čeští trpaslíci? Zatímco jiné národy se vypínají k orlím výšinám, vy zápolíte o pouhé zachování své řeči, o pouhou existenci své hrubé selské hatmatilky.

K čemu to?

SZR-str.24/ K čemu to? Německá řeč, kterou k vám mluvím, je stejně jako jiné světové jazyky okřídlením ducha, vaše řeč je poutem ducha: zbavte se toho pouta! Usilovat o to, aby se neztratila ni jediná řečička z té zmateniny jazyků, ..., tedy aby nezanikla například čeština, řeč porobů a slouhů, řeč bez literatury, vědy a filosofie, řeč bez budoucnosti, hrubá a chudá; jaký to ubohý, jaký to žebrácký cíl!

Historická práva koruny české

SZR-str.25/ Kněz rozvinul stočený leták... Sykl pohoršením, když znovu přelétal zrakem ten ubohý, pomačkaný papírek ..., a pokračoval s hořením rtem odporem povyhrnutým: „O historických právech koruny české mluví ten omezenec! Jaká jsou ta historická práva? Právo na to, být ošlapkem, být kopáčem, být lokajem. Chceme z vás udělat lidi, chceme vás dovést k vysokým a nejvyšším čestným, posvátným úřadům, ale vy se dovoláváte svého práva na českou méněcennost. Konstituci by chtěl ten pomatenec. My rakouští Němci, konstituci nemáme, ale český chalupník aus einer fésnyčka pod Prdy by ji chtěl – to se podívejme. Nemáte českou šlechtu, nemáte české měšťanstvo, máte jen oráče a děvečky, ale chtěli byste mít českého krále a český sněm – bylo by to k smíchu, kdyby to ale nebylo k vrhnutí.“...

Bohemia

SZR-str.25/ ... „Ale nesprávně možná si vedu, že s vámi hovořím tak důtklivě o otázce vaší národnosti, neboť budím tak ve vás pochybné domnění o její důležitosti. Naprosto není důležitá, ubozí synové

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ–1851-1884-Sňatky z rozumu-Jezuitská kolej“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

moji. Nikdo na celicím světě o vás neví. Sám princip vaší národnosti je celému světu nepochopitelný, a tím i lhostejný a protivný. Vaše země sluje Bohemia, Böhmen, Boheme – pochopí někde někdo, že jejími obyvateli nejsou bohémové ..., nýbrž jacísi Češi...? Řekněte upřímně: je v tom rozum, že setrváváte tvrději ve svém odraném, opuštěném stádcí a že odmítáte splynout s vyšší vzdělaností národa, jehož rozvoji se nic nestaví na odpor? Odpověz, Pazdero!“

Jsi hlupák!

SZR-str.25-26/ Oslovený žák, tlustý, ospalý oktáván, syn hostinského z Mladé Boleslavi, prudce se začervena, když uslyšel své jméno. „Mám pravdu, nebo nemám pravdu?“ opakoval učitel, vbodávaje do chlapce své zraky. „Prosím, já nevím.“ „Jsi Čech?“ „Ano.“ „A proč?“ „Prosím, tak.“ „Jaká je to odpověď? Proč jsi Čech, ptám se tě!“ „Prosím, protože jsem se už tak narodil.“ „Jsi hlupák. Člověk se narodí jako chlapec nebo jako děvče, jako běloch nebo černochoch, na tom nelze a netřeba nic měnit. Ale příslušníkem národa se stává teprve vlivem vnějších okolností a může svou národnost odhodit jako tísnivý, nepohodlný šat.“

Nu, co ty, Nedobyle?

SZR-str.26/ Knězův zrak se setkal s dvojicí šedohnědých, nemrkavých očí, jako vždy loajálně na něj upřených, očí žáka, který ho nikdy nezklamal ve své neotřesitelné průměrnosti a jehož ucelivá pozornost mu bývala oporou, když všichni ostatní žáci byli roztržiti. „Nu, co ty, Nedobyle?“ zeptal se, trochu zvlídněv ve své přísné tváři a nakřiviv ústa náznakem úsměvu. „Jak ty mi odpovíš? Jsi Čech?“

Zatracená věc!

SZR-str.26/ Domníval-li se, že svého oblíbeného žáka potěší tímto projevem přízně, mýlil se velmi: naopak, polekal ho víc, než ho dovedl polekat otec, když na něj zvedal svou sukovici. Martinovi zajisté záleželo na přízni představených, ale na sympatii spolužáků mu záleželo také. Odpovědět v témž smyslu, jako odpověděl Pazdera, znamenalo rozlítit profesora Kohla a vykoledovat si možná nedostatečnou z dějepisu a z chemie. Ale odpovědět opačně v tomto vlastenecky předrážděném ovzduší znamenalo zhanobit se před všemi spolužáky. Zatracená věc, proč oslovil ten flekatý pitomec právě jeho, Martina, proč zrovna jeho vytáhl na prokleté výsluní jmenovitosti a vystavil ho dilematu tak hnusnému?

Můj ty bože!

SZR-str.26-27/ Pociťoval fyzicky, jak do něho praží odpředu, odzadu, ze stran vyčkávavé, pobavené zraky kolegů, a shůry... dvojice Kohlových studených očí... Hoření ret mu zvlhl potem, připadalo mu, že bubří a otéká v obličejí: můj ty bože, teď omdlít a nebýt?

Já ještě neuvažoval o tom problému...

SZR-str.27/ „Nu? Proč neodpovídáš? Jsi Čech, nebo nejsi?“ naléhal s názvukem netrpělivosti otec Kohl. „Já, prosím“... zablábolil Martin: „... já ještě neuvažoval o tom problému, já...“ „...jsem také trojl a zbabělec, zklamal jsi mě,“ dodal chladně otec Kohl, a odvrátiv oči od zničeného Martina, který se naráz propadl v davu, polit studem jako vroucí vodou, řekl rychle zvýšeným hlasem: „K tomu není třeba nic dodávat, synové moji. Myšlenka bez vnitřní pravdy a bez mravního jádra může sice poskytnout znamenitou příležitost žvanilům, aby se vytlachali, nulám, aby se nafoukly, oslům, aby zakryli svou prázdnotu, ale hrouť se, jakmile by měla prokázat svou sílu. Český vlastenec tajně

vyvěšuje slabomyslné letáčky, má za rohem plno řečí, ale splaskne, když je třeba jen vyzván, aby se veřejně přihlásil k své národnosti ...“

Každý desátý chlapec české národnosti

SZR-str.27/ „... Tak já vám něco povím, synáčekové; dáváme vám dva dny k tomu, abyste mezi sebou vypátrali prašivého lotra, který vyvěsil ten leták, neboť že by se přihlásil dobrovolně sám, o tom si už nedělám iluze, když jsem si tu právě potvrdil své nevalné mínění o českém charakteru. Jestliže po uplynutí té lhůty viník zůstane neznámý...“ Aby zvýšil napětí, páter Kohl se na chvíli odmlčel, a pak spustil, doprovázející každé slovo bouchnutím pěstí do stolku: „... bude každý desátý chovanec konviktu české národnosti bez milosti zbaven stipendia a vyloučen. Teď se rozejděte.“ ...

Leknutí

SZR-str.27-28/ Ale chlapci, strnulí leknutím, dosud nevěříce, že páter myslí svou hrozbu vážně, se nerozcházel, nehýbali se, jen stáli a upírali k stupínku poděšené oči snad čekající, že něco ještě bude následovat... Páter Kohl ... za ticha, do něhož se jako kuřecí pípání ozýval vzlykot několika primánek a sekundánek, z nichž mnozí ani nevěděli, oč jde, protože neuměli dosud německy, a jen cítili jakousi pohromu, ... chmurně scházel ze stupínku...

Já za nic nemůžu...!

SZR-str.28/ „Ale pane páter, já přece za nic nemůžu!“ vykřikl po česku mužiček asi jedenáctiletý, s venkovsky svěžími tvářemi, po nichž se kutálely ohromné slzy, a vyběhnuv z řady, chytil se páterovy kleriky, jako se doma chytával máminy sukně. Nato jeho spolužáci, jako na povel osmělení, spustili náramný brekot a mezi staršími propuklo bručení, špitání, mumlání a reptání... „Řekl jsem rozejít se, marš, nebudu tu čekat do půlnoci,“ zahřměl pátek Kohl, odstrkuje protestujícího chlapečka, a otevřel dveře. Pak teprve se chlapci pohnuli...

To jsi nám zavařil ty!

SZR-str.28/ Ještě než celá jejich rozrušená smečka vyšla z auly, byli už všichni sjednoceni ve vášnivém, vzteklém názoru, že pravou příčinou toho, že každý desátý z nich má být vyloučen, je sketa Nedobyl, prase, zbabělec a zrádce, který Kohla rozvzteklil svou nejapnou odpovědí a vydráždil ho ke hrozbě tak strašlivé... Byl to Pazdera, hrdina dne, kdo první vyslovil tu myšlenku: „To jsi nám zavařil ty, hajzlíku,“ vykřikl na Martina... Než se Martin vzmohl k odpovědi, přitočil se k němu týž primánek, který prve ujišťoval Kohla, že za nic nemůže, a plivl mu na botu. Martin se po něm rozehnal, ale tu ho kdosi třeskl pěstí odzadu do hlavy...

Jestli to padne na mě...!

SZR-str.29/ ... A rázem byl nešťastník obklíčen nenávidnými, zkřivenými, hulákajícími tvářemi: „Jestli to padne na mě, tak se utopím, ale nejdřív zabiju tebe ty jidáši, to si pamatuj!“ „Kdybys měl kus cti v těle, tak bys to teď vzal na sebe a šel se udat!“ „Kdepak, ten a vzít něco na sebe, ten smrad nás nechá vyházet a sám bude klidně dál páterům lízat paty.“

Všechno je ztraceno...

SZR-str.29/ Pozice snaživého žáka a dobrého kamaráda, kterou si Martin s úspěchem budoval šest a půl roku, zhroutila se takto za jediný okamžik. Prokleté vlastenectví, odkud se jen vzalo? Cítil už od první chvíle, kdy patriotické vášně roznítily život školy, že to je hnutí cizí a nepřátelské jeho bytosti a že v těchto oblastech mu nepokvete pšenice. A hle, skutečnost mu dala za pravdu, ale jak kruté,

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ–1851-1884-Sňatky z rozumu-Jezuitská kolej“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

jak nespravedlivě! Přemýšlel o tom v noci, kdy v společné ložnici starších chlapců, jindy oživené jen chrupotem a oddechováním spáčů, nesl se ze všech koutů rozčilený šepot, v němž se často ozývalo jeho zhanobené jméno. Bože milosrdný, čím jsem se provinil, že jsem se dostal do takové kaše? Myslí si tak zoufalý a bezradný, že i mysl k nebesům pozvedal... Tak pěkně všechno klapalo a vycházelo, a teď najednou tohle! Má pravdu Kohl, když říká, že to české vlastenectví nemá žádný smysl, protože nemáme českou šlechtu, a české měšťanstvo vskutku taky nemáme, protože když se někdo z našich lidí domůže peněz a postavení, honem si změni jméno, z Komárka je najednou Kommareck, z Malíka Malück, a vede si po německu. Ale pravdu mají naši, že my Češi máme taky právo na vlastní školy a noviny a podobné věci: ale proč protiklad těch dvou pravd postihl právě jeho, Martina?

Modlitba

SZR-str.29-30/ Bože na nebesích nejmilostivější, vševědoucí a nejvyšší jednotný a dobrý, kéž tahle zatracená šlamastika dobře skončí, učiň, aby viník byl dopaden a aby se z radosti nad tím zapomnělo na tu mou pitomou odpověď, která ostatně snad ani nebyla tak pitomá, protože opravdu nevím, jak jsem měl správně odpovědět!

Vina

SZR-str.30/ Kdyby se opravdu splnila Kohlova hrozba a každý desátý byl vyloučen, bylo by to strašné, protože kdybych byl mezi těmi desátými, tatínek by o mne přerazil hůl, a i kdybych nebyl, ti pitomci by mi nikdy nepřestali vyčítat, že jsem to zavinil já.

Pláč a úzkost

SZR-str.30/ Takto se v pláči a úzkosti modlil, tlumě svá slova a vzlyky pokrývkou, kterou si přetáhl přes uši, zatímco noční temnotou, ..., bez ustání se ozývalo šušání poděšených mláďat...

Za nic nemůže...

SZR-str.30/ „A co myslíš, jak to budou počítat? Podle abecedního pořadí?“ „To bych měl dobré, já jsem šestej.“ „Ale neblázněte, kluci, a nechte mě spát, vždyť Kohl jen tak pouštěl hrůzu!“ „Hergot, když to padne na mě, tak se zabiju, ale nejdřív zabiju Nedobyla, mně už je to všechno jedno!“ „Ale prosím tě, co proti němu pořád máš? Vždyť on vlastně za nic nemůže!“

Nedobyl a Čechy

SZR-str.30/ „Jak to, že za nic nemůže? Za všechno může! Nebýt jeho blbosti, tak nám Kohl nanejvýš pohrozil karcerem, a bylo to.“ „To nebyla jen blbost, to byla zrada! A to Kohl nesnáší, protože on je sice náš nepřítel, ale je to rovný chlap!“ „Prosím tě, neví, vždyť tě Nedobyl uslyší!“ „Ať mě slyší a ať ví, jaký je, já mu to dám třeba písemně, že nás všechny zostudil a že to je pro celý národ hanba, že je taky Čech!“

Křesťané a Slované

SZR-str.30-31/ „To jsi křesťan a budoucí kněz, když nedovedeš odpouštět?“ „Dej nám pokoj, s tímhle nás můžeš bavit ve škole při náboženství, tady jsme především Češi a Slované, ty moulo!“ „A Čech neodpouští, ty Honzo? To nevíš, co řekl Kollár: „Zvoláš-li Slovan, nechť se ti ozve člověk,“ ty smrkáči?“

Rozprava

SZR-str.31/ Tuto rozpravu, naivní, ale nejvyšší lidskou, protože krutost se v ní srážela se soucitem, vášeň s rozvahou, úzkost s nadějí, přehlušilo něco naprosto ne naivního a nikoli lidského, temný jakoby

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ–1851-1884-Sňatky z rozumu-Jezuitská kolej“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

z hlubin země vycházející rachot a skřípot, blížící se po mostě... Byly to železniční vagóny..., společné to dílo smutných, bezejmenných obyvatelů kolonií na smíchovském předměstí, dělníků Ringhofferovy fabriky...

Bože, smiluj se...

SZR-str.31/ „Bože, smiluj se nade mnou, kéž zítra dopadnou toho uličníka s letákem, ať je zase pokoj!“ modlil se Martin do rachotu valníku... Šuškáni v ložnici ustávalo ... a hluk se počal pomalu vzdalovat a slábnout, rozhovor už nebyl obnoven, protože chlapci většinou spali...

Strach a klid

SZR-str.32/ Lhůta stanovená důstojným pánem Kohlem uplynula po páté hodině přespříštího dne, a protože viník se ani nepřihlásil, ani nebyl dopaden, hoši čekali celý večer v hrůze, když budou svoláni k připověděné decimaci. Ale nestalo se nic, otcové, již na ně dozírali, tvářili se jako obyčejně rozjímavě a upjatě, ... a když šťastně minula i devátá, hodina odchodu na lůžka, uvěřili téměř všichni, že bouře je zažehnána... Po dvou starostných nocích usnul Martin poprvé zase klidně a měl krásné sny o tom, jak se brouzdá v Padrťském potoku, na jehož břehu stála jeho rodná chalupa, a chytá raky.

Rozhodování o osudu

SZR-str.32/ Mezitím se v ředitelské kanceláři rozhodovalo o jeho osudu... Prefekt konviktu doktor Šarlich, budoucí probošt vyšehradské kapituly, vládný... rozvážný pán, člověk pokojný, který si hnusil každý vzruch a hluk, nesouhlasil s Kohlovým příkrým postupem a byl by rád letákovou aféru odklidil v tichu a bezbolestně. Ale byl Čech, a oba jeho zástupci, ..., Němci. Proto se bál, aby ho neočernili nahoře ze smýšlení nepřátelského říši, a namísto aby krátce rozkázal, co se má stát, jen diskutoval a volal je k rozumu, nešťastný, rozmrzelý svou vlastní bázlivostí.

Neškodná záležitost politická

SZR-str.33/ „Není naprosto jisté,“ opakoval úpěnlivě: „že leták vyvěsil někdo z chovanců konviktu, protože na chodbu před refektářem co chvíle zabloudí z hovorny některý návštěvník; a vyhnat desetinu českých chlapců za něco, co možná spáchal někdo docela jiný, to si nikdo nemůže vzít na svědomí! Kdyby... šlo o urážku svatého náboženství, on, prefekt, by neměl nic proti tomu, aby se zakročilo se vší přísností, ale vždyť tady jde o neškodnou, naivní záležitost politickou...

Náboženství a politika

SZR-str.33/ Na to Bürgermeister, nedávno vysvěcený kněz, ..., znal výbornou odpověď, že od chvíle, kdy vláda rakouské říše ve Vídni uzavřela s apoštolskou stolicí v Římě svatý konkordát, otázky politické se staly otázkami náboženskými, a čin zaměřený proti autoritě vlády je zaměřen i proti autoritě církve...

Autorita ústavu

SZR-str.33/ A Kohl se zastával autority ústavu: verdikt prý, jež v zápalu pronesl, byl možná trochu příkrý, ale nelze jej vzít zpět. Slovo není vrabec, říkají Rusové; kdo je vypustí, už je nelapí. A jelikož není možno polapit slovo, je nutno polapit viníka, anebo obětovat každého desátého Čecha.

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ–1851-1884-Sňatky z rozumu-Jezuitská kolej“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

Spor...

SZR-str.33/ Takto se přeli, prefekt, nešťastný, zaprodaný mezi oběma horlivci, klidně a povýšeně jistými chvalitebností svého počínání a pevným vědomím své chráněnosti, zaručené veškerou obrovitou mocí rakouské monarchie.

Anonym

SZR-str.33-34/ Onoho večera pak, tolik významného pro celý budoucí život Martinův, přinesl Kohl na závěrečnou poradu u prefekta český anonymní dopis, jež mu prý někdo podstrčil pod dveře, ...

Chcete-li, důstojný pane, vědět, kdo vyvěsil ten leták, ..., podívejte se pod slavník toho svatouška, toho patolízala Nedobyla, který Vás právem pohněval, an řekl, že dosud nepřemýšlel o problému, je-li Čech nebo Němec. O problému své národnosti nepřemýšlí, ale aj, div se, světe, v skrytu a tichu provádí nekalé rejdy a je mu zcela lhostejno, že tím své kolegy do neštěstí nevýslovného přivádí. A nebude-li proti němu zakročeno, nenastane hned tak konec jeho řádění, neb letáků podobných tomu, který známý malheur způsobil, má pod svým slavníkem několik ještě, možno-li, horších.

Politická píseň...

SZR-str.34/ „Politická píseň, fuj, ohavná to píseň,“ řekl prefekt, když psaníčko přečetl. „Nevídáno, neslýcháno, aby se v našem konviktu děly takové podlosti. A ještě neslýchanější je, že my té podlosti nastavujeme ucho, namísto abychom se od ní odvrátili s hrůzou a ošklivostí.“ „Můžeme se od ní odvrátit s hrůzou a ošklivostí,“ řekl Bürgermeister rozveselen. „Nikdo nás nenutí k tomu, abychom vzali na vědomí tento dokument českého sprostáctví a abychom nenastoupili cestu největší přísnosti. Bylo by to tvrdé pro těch několik jedinců, na něž by padl los, ale pro ty, již by zůstali, by to bylo nejvýš poučné a prospěšné.“ „Mluvte, prosím, vážně,“ řekl prefekt znovu pročítaje psaníčko, jako by doufal, že se v něm objeví jakýsi nový, dosud neznámý smysl. Byl unaven a znechucen, ale ne tolik, jak by se bylo slušelo na muže jeho mravních kvalit; cítil dokonce jistou úlevu, jistě uspokojení bezmála radostné, že v záležitosti, jež ho dva dny trápila, naskytlo se jakžtakž smírné východisko.

Jak si vede ve škole?

SZR-str.34-35/ „Jak si ten Nedobyl vede ve škole?“ zeptal se. „Vážil jsem si jeho pozornosti a píle,“ řekl Kohl. „Ale obávám se, že náš anonym ho poznal a vystihl lépe, než se to podařilo mně za celá ta léta, co ho učím ... V letákové aféře vsuktu projevil zarážlivý nedostatek odvahy postavit se na tu či onu stranu, oné svaté nesmlouvavosti a věrnosti, již se v míře tak vynikající dostávalo prvním křesťanům. Uvědomil jsem si při té příležitosti, že nacionalismus, jsa mladší než naše náboženství, klade na člověka nároky stejně drsné jako kdysi, když na něm bylo žádáno, aby se rozhodl mezi pohanstvím a křížem...“ „Nedobyl neobstál,“ řekl Bürgermeister, ...“ a proto myslím, že ho klidně můžeme předhodit lvům.“

Stihomam

SZR-str.35/ Z chorob, jimiž člověk onemocní nejsnáze, je bezesporu stihomam. Stačí několik urážek a ukřivdění, několik uštěpačných poznámek, zaslechnutých ve tmě, několik znevaživých úšklebků a pokrčení ramen, aby se nešťastník cítil nejbídnějším a nejpronásledovanějším, nejdeptanějším

tvorem na světě... šílenství vztahovačnosti je velmi nepříjemné, tím nepříjemnější, že pocity, jimiž se ta choroba vyznačuje, bývají zcela oprávněné.

Bídny dny

SZR-str.35/ Tak se vedlo Martinovi v těch bídných dnech, kdy zprašivěl před všemi svými kolegy a kdy každý, i ten nejhanebnější všivák, repetent a karcerista, cítil se mravně oprávněn ohrnout nad ním nos. Když pak onoho rána Kohl s Bürgermeisterem, hroziví, nasupení a vážní, vtrhli těsně před hodinou oratoria do ložnice septimánů, Martin, ač nevinný jako lilium, byl si ihned a nezvratně jist, že přicházejí za ním, aby ho zničili s konečnou platností, a měl pravdu.

Prohlídka

SZR-str.36/ ... než zaměřili k Martinovu slavníku, počali provádět ostrou namátkovou prohlídku... „Co je to?“ táže se Kohl, objeviv pod jednou z podušek tenkou, černě vázanou knížku. „Prosím, kniha.“ „Vskutku? Já měl za to, že to je noční čepice,“ na to Kohl sarkasticky.

Verše

SZR-str.36/ Otevře knížku a začne číst, komole svou beztak vadnou českou výslovnost: Pyl posdny féčer, prfny maj, féčerny maj, pyl laskchy čas, chrdličin sfal kchu lasce chlas, kte porofy safanel chaj. Ein stinkender Keiferwald, eine kuriose Idee.“ Listy knížky, letící obloukem z okna, zatřepají se ve vzduchu jako holubičí křídla. „Pěkné, tuze pěkné. Svinské české verše, nejvhodnější četba pro budoucího kněze, to se mi líbí. V sobotu odpoledne a celou neděli máš karcer a opišeš mi tam krasopisně třicet stran Dějin starověku.“ ...

Bylo to zlé...

SZR-str.36-37/ Takto pokračovali oba klerikové ve svém činění, podivně odpudivém a dobrodružně nevhodném při duchovnosti jejich hábitů, na tvářích hněv, ale uvnitř příjemně povzneseni pocitem své drtivé dokonalosti a moci. Bylo to zlé, ale Martin věděl, že to nejhorší teprve nastane, až dojdou k jeho kavalci, a cítil takovou hrůzu, že mít opravdu na svědomí to, z čeho jej obviňoval jeho neznámý nepřítel, nebyl by mohl vypadat ustrašeněji, než vypadal...

Česká idea a vojna jako řemen...

SZR-str.37/ „Nic na mě nekulte kukadla, mládenci z pece ohnivé,“ řekl Kohl vyjeveným chlapcům, přistupuje k Martinovi. „Teď vám nastane vojna jako řemen, na to si musíte zvyknout. Stali se z vás bojovníci za práva české koruny, a za tak velkou ideu je přece radost trpět, opisovat Dějiny starověku nebo být nucen seběhnout na dvůr pro vyhozené boty. Podstupujete to příkoří ve jménu slavné minulosti své země, potomci Žižkových bojovníků.“

Kufřík

SZR-str.37/ Upřel shůry chmurný pohled na Martina, který v zoufalé snaze se mu zalíbit z ochoty otevřel svůj kufřík a přistrkoval jej ke Kohlovi špičkou boty, aby tak přivábil jeho zrak k svým pedantsky srovnaným kartáčům a náhradním knoflíkům, k své lahvičce inkoustu, k svému vzornému šitíčku, k svým krabičkám s mýdlem a s práškem na zuby, k svým bezúhonným německým knížkám, k své hraničce čistého prádla a k deskám, v nichž choval své úřední dokumenty, aby se nepomačkaly...

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ–1851-1884-Sňatky z rozumu-Jezuitská kolej“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

Nejstatečnější syn země Husovy a anonym

SZR-str.37/ „Nu, co ty, nejstatečnější synu země Husovy?“ řekl Kohl, aniž se na Martinův kufřík podíval. „Slamník máš prasecky proválený, to není postel, to je pelech.“ Shodil slamník z kavalce a odkryl tak naplocho stlačený sviteček papírů, položený na prostřední prkno. Palcovými literami tištěný titulěk LIDE ČESKÝ se černal navrchu; anonym provedl svou věc dokonale.

Prosím, já nevím...

SZR-str.37-38/ „Co to tu máš?“ zeptal se Kohl... „Prosím, já nevím,“ zblekotal Martin. Cítil podivné trnutí a svrbění na temeni hlavy... „Ovšem že nevíš, jakpak bys mohl vědět, co je schováno v tvé vlastní posteli,“ řekl mrazivě Kohl, a rozvinuv svitek, pokynul Bürgermeisterovi: ... „Proces surové germanizace,“ četl namátkou, tentokrát vyslovuje český text tak správně, jak dovedl, „trvá už čtvrt století, ale zdravé jádro národa jím zůstalo nedotčeno. Ach, to se podívejme, ty tichošlápku... My ti ukážeme surovou germanizaci! Vida ho, vida ho, vida ho!“

... jak se klepe...

SZR-str.38/ „Dívám se na toho darebáčka už pět minut, jak se klepe,“ řekl s úsměvem Bürgermeister, bera Kohlovi z ruky několik letáků, aby si je prohlédl: „Divím se ti, chlapče, proč děláš takové věci, když na to nemáš odvahy.“

Já, prosím, nic neudělal

SZR-str.38/ Martin stál nakřivo, jako by měl jednu nohu kratší, paže přitisknuté k tělu, a po zpoceně tváři se mu řinuly slzy. „Já, prosím, nic neudělal,“ řekl přiškrceně. Cítil se tak bídný, že si už ani netroufl pozvednout hlas k obraně. Nejraději by byl padl na kolena a ke všemu se přiznal, kdyby jen byl věděl k čemu. „Já, prosím, ty papíry tam nedal... jak bych k nim přišel? Já je tam, prosím, nedal, proč bych to byl dělal? Někdo mi je tam určitě strčil, protože všichni mě tu nenávidí.“ ...

Viník dopaden, letáková aféra skončena

SZR-str.38-39/ Hoch šel za oběma knězi jako náměsíčný, ale po dvou krocích se vrátil k svému kavalci, vytáhl z kapsy klíč a zamkl si kufřík. Pak se znovu vydal ke dveřím drobnými, způsobnými krůčky, paže stále přitisknuté k tělu, malý vedle obou nohatých kleriků. Mládenci sledovali pohledem, jak jeho bledý... zátylek váhavě mizí v obdélníku dveří a hrouží se do šera klášterní chodby... Pak jednohlasem propukli v jásot. Letáková aféra byla skončena, viník byl dopaden, nebezpečí hromadné výluky zažehnáno, život konventu se tedy mohl vrátit do klidných kolejí.

Celý svět se spíkl

SZR-str.39/ Celý svět se proti němu spíkl, i bylo marno se bránit a bojovat o záchranu. Doveden před prefekta, Martin sice ještě mnohokrát opakoval, že nic neudělal, a že ty papíry vidí poprvé, ale tak nepřesvědčivě, bledě, bez žáru a rozhorlení, že překvapený Šarlich bezmála uvěřil, že Martin je opravdu vinen a že anonym vskutku udal pravého pachatele... nepřestával-li ujišťovat své trapiče, že o ničem neví a že jim nemůže povědět, od koho ty letáky dostal, protože je od nikoho nedostal, činil to mechanicky a reflektivně, jako když kapr už mrtvý a vykuchaný se ještě mrská na rendlíku.

Příklad hrdinství...?

SZR-str.39/ Je to možná příklad drobného, neokázalého, ale tím krásnějšího hrdinství, - mysli si starý pán, zkoumavě hledě na Martinovu rozpadlou tvář. „Slibuji mu, že mu vše bude odpuštěno,“

ó ta vysoká škola charakteru! „poví-li, kdo ho navedl a s kým je ve spojení, ale on mlčí a mlčí; jak klamná maska bývá lidská tvář, jak krásné jádro se mnohdy skrývá pod vnějším pravšedním!“

Když nechceš mluvit... buď sbohem

SZR-str.39/ „Nu, když nechceš mluvit, my tě nutit nebudeme, nejsme přece inkvizitoři,“ řekl mu laskavě a téměř žehnavě. „Ale chápeš, synu můj, situaci svou i naši. I kdybychom chtěli, nemůžeme nic učinit pro záchranu tvých dalších studií; vědomosti však, kterých jsi už nabyl, ti nikdo vzít nemůže, a jsem přesvědčen, že ti budou posilou a oporou v praktickém životě občanském, do něhož se vrátíš. Teď jdi ještě do školy, i když to už nemá žádný smysl, a já podám zprávu o tvém vyloučení tvému otci a požádám ho, aby si pro tebe přijel. Zatím buď sbohem.“

JM/Toto vyprávění o životě mladého Martina Nedobyla jsem vyprávěla takto podrobně z toho důvodu, abyste měli možnost vžít se do událostí té doby a mohli jste při četbě vše prožívat včetně těch pocitů, které s tím byly spojeny při líčení událostí té doby. A jak to dopadlo s Martinem Nedobylem? Do školy se nevrátil, vzal si pouze našetřené peníze a kufřík se svými věcmi ponechal na místě, přičemž své čisté prádlo znehodnotil tím, že jej polil inkoustem, aby jej nikdo jiný nemohl nosit. S patnácti zlatými v kapse odcházel s vědomím, že odchází na svou poslední cestu, protože hodlal skončit se životem. Po cestě však začal vnímat krásy Prahy, a tak si ještě před tím, než opustí tento svět, chtěl trochu užít té krásy okolo. A právě toto jeho rozhodnutí nasměrovalo jeho další život. Při té příležitosti se setkal s dvěma muži, kteří jej zcela „navrátili do života“. Jak to bylo? Opět se začteme do knihy... JM

Půlsedma roku v královské Praze

SZR-str.44/ ... sice strávil půlsedma roku v královské Praze, ale sotva z ní zblízka viděl víc než Klementinum a cestu do školy a Seminářské zahrady. Proto namísto aby šel dál proti proudu řeky až k holým břehům za vyšehradskou skálou, jak by to na jeho místě učinil seriózní sebevrah, zamířil vlevo, ..., k dvojí řadě starých kaštanů, po nichž ulice V aleji vzala své jméno. A že tu bylo vidět lidi, po nichž pojednou zatoužilo jeho sevřené srdce, sedl si na jedno z dvojitých mramorových sedátek, rozmístěných mezi stromy.

Černá nálada...

SZR-str.44/ Martinova nálada byla stále černější, stále úzkostnější. Myslil na své košile a bylo mu do pláče: byla to od něho strašlivá, zoufalá, šílená nerozváženost, skopičina, sama o sobě už rovná sebevraždě, že si polil prádlo inkoustem, neboť si tím jednou provždy uzavřel cestu k domovu. Zpřerážel-li by mu táta všechny kosti za to, že ho vyloučili z konviktu, za zničení prádla by ho dojistu zabil. Proč já, ..., myslil si, jsem se aspoň nepřevlékl do čistého, než jsem provedl tu pitomost? Co teď dělat, co si počít bez přístřeší, bez košil, s jedinou oporou, s jedinou jistotou na světě, tj. s patnácti zlatkami v kapse... Tím, že ztratil chuť se utopit, stala se jeho situace tak strašlivou, že mu nezbývalo než se utopit; nebo co jiného? Zajisté, na světě jsou tisíce zaměstnání, jimiž se zdravý, mladý člověk může uživit, a i to nehorší z nich je lepší než ta nejkrásnější smrt, ale kde je hledat, s kým promluvit, s kým se poradit?

Cizí, lhostejný svět...

SZR-str.45/ Hleděl zděšenýma očima na cizí, lhostejný svět, který mu připadal strašlivě hotový, strašlivě ukončený, jako by každý živoucí člověk měl na něm své bezpečné místo a naproti tomu jako by každé

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ–1851-1884-Sňatky z rozumu-Jezuitská kolej“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

místo na jeho povrchu bylo už někým pevně obsazeno, takže pro něho, Martina, nikde už nezbývala škvíra, do níž by se ještě vtláčil.

Dva starší páni

SZR-str.45/ Mezitím za jeho zády usedli na druhou půli lavičky dva starší páni... Mluvili rozvážně, spokojeně, ... Vraceli se z masité přesnídávky s vínem, a aby nabrali sil k obědu, usedli a na čerstvém vzduchu si povídali o politice, najmě o nastávající válce, která prý nebude válkou, nýbrž procházkou.

Na půl ucha...

SZR-str.45/ Martin poslouchal jen na půl ucha jejich loajálně optimistické projevy o tom, že Bismarck prý, jak se tvrdí v dobře informovaných kruzích, přijel polooficiálně do Vídně a je to prý věc hotová a jistá že Prusko jde s námi. Ruský car pak, jak se proslýchá, už jen čeká, jak se utvoří situace; jelikož rakouská strana je, jak vidno, silnější, určitě se k ní přidá i on, a protinapoleonská koalice takto utvořená znamená chválabohu nejen definitivní podrobení Itálie a připojení celého poloostrova k rakouskému soustátí, ale i konečné zničení Francie.

„...já být o třicet let mladší...“

SZR-str.45-46/ Martina tento rozhovor nudil a rušil v jeho úvahách, i chtěl už vstát a vydat se na další bezcílnou cestu, když tu hovornější z obou pánů... prohlásil něco, nad čím se Martinovi rozbušilo srdce a krev mu vhrkla do hlavy: „Ach, já být o třicet let mladší, jak rád bych do toho šel! Jenže dnešní mládež má v těle syrovátku namísto krve. Sláva, dobrodružství, lehké vítězství, vidět kus světa, a ještě dostat deset zlatých na dlaň... ale kdež. To jim nic neříká. To to raději posedává po ulicích na lavičkách, než aby to šlo bránit vlast...“

Uvyklý ústrkům...

SZR-str.46/ Uvyklý ústrkům, smířen už s myšlenkou své vlastní bídosti a méněcennosti, hoch pochopil ihned, že tato poznámka, právě protože pohrdavě neosobní, platila jemu, ... Nebylo to však jen pánovo pokárání, jež mu vehnalo krev do tváře, ale hlavně perspektiva tímto pokáráním vyjádřená, představa životního cíle, jehož by se mu dostalo, kdyby se dal najmout na vojnu. Že by byl zaopatřen, že by o něj bylo zase postaráno jídlem a noclehem, že by opět spočinul na pevné půdě, že by jeho život znovu vplynul do bezpečného řečiště, kde by nebylo pochyb, co dělat a kam jít, protože všechno by bylo pevně stanoveno nařízením a zákazem, a že jeho jmění by navíc všeho bylo rozmnoženo o deset zlatých, to byla představa nesmírná a omamná. Už se chtěl obrátit a vykřiknout: Ach, vždyť já si nepřeju nic lepšího, jen mi, prosím, řekněte, kde se verbuje! Ale protože nikdy dosud nemluvil s pány tak blahobytně oblečenými a vážnými, slova mu uvízla v hrdle, i přikrčil se jen a stáhl ramena...

Pánubohu do oken...

SZR-str.46-47/ ... „Je to do nebe volající! Nemáte nic lepšího na práci, mladý muži, než se dívat pánubohu do oken, když vaše vlast vás volá? Neslyšíte její mateřský hlas?“ „Slyším! Ale nevím, kam jít, aby mě vzali?“ „Vy jste Čech?“ zeptal se druhý pán... „Ano, jsem Čech, ale cítím jako rakouský občan.“ Tak to bylo správné, tak to bylo dokonalé! Svě češství zapřít nemohl, neboť výsměch jeho německých spolužáků ho poučil už mnohokrát, že jeho výslovnost je daleka toho, aby napovídala rodilého Němce... Opatrná slova výhrady „ale cítím jako rakouský občan“ však napravila dokonale toto ožehavé přiznání. Oba páni zvládněli a jejich oči na něm spočinuly s blahovolnou sympatií. Když pak Martin ještě řekl s vroucím přízvukem, jež dává vědomí pravdy, okřídlené nadšením a proteplené

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ–1851-1884-Sňatky z rozumu-Jezuitská kolej“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

dojetím, - byl totiž v této pohnuté chvíli naprosto přesvědčen o pravdivosti toho, co říká – že přišel až z Rokycan, aby přiložil ruku k dílu a pomohl válčící vlasti, ale že neví, kam jít, pán ... poklepal mu na rameno, řka: „Bist a Paschak.“ Vzal jej pak v podpaždí a prohlásil, že ho ... dovedou na patřičné místo sami.

Nepravděpodobné, neuvěřitelné, nezapomenutelné...

SZR-str.47-48/ A tak se stalo to nepravděpodobné, to neuvěřitelné a pro Martina nadosmrti nezapomenutelné, že oba vážní paprikové v cylindrech – pán s bílou bradičkou, Winkelbauer jménem, byl továrník na hrací strojky, a jeho druh..., bankovní ředitel na odpočinku von Powolny, byl komtur císařského rakouského řádu Františka Josefa Prvního – ho slavnostně vedli pražskými ulicemi, cestou ho představujíce známým jako mladého českého hrdinu, jako obětavého vlastence, který nelituje únavy, přispěchal pěšky až ze samého kraje země, aby pomohl ohrožené vlasti. Ráno vyloučen z konviktu pro velezrádné rejdy, teď oslavován jako rakouský patriot, Martin kráčel jako v pošetilém, bláznivém, ale blaženém snu. Jen jeden obláček vyvstal na jeho nebi tak náhle a překvapivě zjasnělém, totiž to, že zná mí, jichž oba páni cestou potkávali nadměrně mnoho, jen skrovně sdíleli jejich nadšení a nezdáli se chápat, z čeho se tak radují.

První představitel armády...

SZR-str.48/ ... nepříznivě... vyjádřil se o Martinovi elegantní důstojník s monoklem, major od dělostřelectva: „No servus, s tím to vyhrájeme!“... Tento výrok prvního představitele armády, s nímž se kdy v životě setkal, byl tuze skličující a Martin by byl znovu ochořel svým pocitem méněcennosti, který ho trápil v posledních dvou dnech, kdyby mu jeho šarmantní průvodci nebyli pozvedli náladu sklenicí vína, kterou ho pohostili v nejpěknější pražské kavárně... Odtud jim pak už zbývala jen nedlouhá cesta ke Královským kasárnám za Prašnou bránou, kdež se s ním oba šedovlasí idealisté dojatě rozloučili a do poslední chvíle ho sledovali pohledem, jak pomalu a váhavě prochází vraty, střezeny granátníkem v bílé uniformě... „Udělalí jsme dobrý skutek, co myslíš,“ řekl Winkelbauer. „Určitě,“ řekl von Powolny a vytáhl hodinky. „Ale už musím jít, obědvám dnes u dcery.“ A zastrčiv hodinky, dodal: „Můj vnuk dnes slaví své osmnácté narozeniny.“

JM/A tak se stalo, že se Martin dal k armádě, ale nebyla to žádná „procházka“, jak se zmínili oba pánové. Pojdme si vše přiblížit alespoň v krátkosti: Nejprve se však stavíme na skok u Martinových rodičům...JM/

Rokycanská usedlost Leopolda Nedobyla...

SZR-str.50/ ... Rokycanská usedlost Leopolda Nedobyla, tatínka Martinova, ležela na břehu mělkého, kamenitého potoku Padrtského,... Dvůr statku, dosti prostorný, aby se na něm mohl otočit obrovský formanský vůz, byl vzadu uzavřen stájemi..., ... chalupa byla nízká a těsná. Obydlí koní zděné, obydlí lidí dřevěné, sroubené z trámů splených hlinkou a kryté slaměnými došky...

Nedobylovi a Růžičkovi

SZR-str.50/ ... Vpravo od stájí Nedobylových ležely stáje koňského handlíře Růžička jménem, ... Maminka Nedobylová s panímámou Růžičkovou se snášela dobře a co chvíle s ní vyměňovala přes plot vážné názory o místních poměrech... vedle takových lidí... byla radost ostávat...

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ–1851-1884-Sňatky z rozumu-Jezuitská kolej“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

Nedobylovi a Kominíkovi

SZR-str.50-51/ ... nebylo to v pořádku se sousedy ... zleva... nebyli to lidé zlí ani hluční, naopak, vždyť po většinu dne ani nebývali doma, děti měli odrostlé a dávno již rozprchlé po světě, ale zbožná maminka Nedobylová přece nerada bydlila v jejich blízkosti, protože jim zazlívala, že ukřižovali Ježíše Krista... Jmenovali se Kominíkovi a zabývali se obchodem s kozími kůžemi. David Kominík, malý, zádumčivý žid, byl obdivuhodný znalec koz... Jakmile se některá rokycanská koza rozžehнала se světem, už tu byl David Kominík nebo jeho žena Eva, natahující ruku po jejím kožichu. Kůže pak řádně usušené a ošetřené posílali do Lipska, do ohromného skladiště kůží na výrobu glazé rukavic...

Dopis rodičům

SZR-str.58/ ...Jednoho jarního dne... zatukal poštovní poslík na okénko, a když maminka otevřela, podal jí malé, ušmudlané psaníčko s adresou napsanou Martinovou rukou. Přitiskla si je k srdci, než je podala muži; Martin psával domů zřídkakdy, a proto jeho dopisy jí byly nevýslovně drahé... Otec ... vyloviv ... z kapsy brýle, radostně si je nasadil a počal nahlas číst. Jeho úsměv však ihned pohasl, protože obsah Martinova dopisu byl prostě zcela neuvěřitelný. Stálo v něm:

*„Milovaná Matičko a Tatínku, Oznamuju Vám, že sem spokojen, neb Páni
Offizieři sou na mně hodný, aby ste rozuměly, neb sem Vám dosud vše
nevysvětlil, odešel sem ze Škol neb chci bojovat za Slávu naší rakouské Vlasti.
Uniformu mám pěknou, bílý Kabátek jak nový, a v to doufaje, vyprošuju si
Odpuštění, než sem nic neudělal, a za nic nemůžu, a sem co nejpěknějc Váš věrný
syn Martin. Zejtra odjíždíme po Železnici k Abrichtungu.*

Nebyla to pravda...

SZR-str.58-59/ ... Ale nebylo to pravda. Napsal-li Martin, že páni oficiři na něj jsou hodní, učinil to zajisté jen proto, aby potěšil matičku, anebo se bál, aby jeho psaní nepřišlo do rukou vojenského cenzora. Nebyli a ani nesměli být hodní, protože hlavním úkolem, shůry jim uloženým, bylo budít ve vojákoví takový strach, aby se bál víc svých představených než nepřítel, aby dával přednost cizím kulím a bajonetům než lískovkám kaprálů a rákoskám feldvėblů, a aby mu proto bylo milejší padnout v bitvě než ustoupit.

Šest neděl...

SZR-str.59/ K tomuto konci byl Martin cepován šest neděl v Terezíně, té severočeské městské pevnosti, tak důkladné, tak důmyslné, že nepřátelé, když vnikli na naše území, raději se jí vždy vyhnuli a obešli ji, než aby si na ní vylámali zuby; sloužila proto, mohutná a neotřesná, drtivě těžká a nerudná, hlavně k ubytování rekrutů a ke koncentraci politických vězňů.

Shůry bašt...

SZR-str.59/ Shůry bašt byl obraz postaviček v bílých kabátcích, točících se jako na obrtlíku a v rytmickém pořádku hopkujících po udusaném břehu staré Ohře, velmi pěkný a rokokově půvabný; vojáčky vypadali, jako by si v lehkonohe neposednosti hráli a dováděli. Po pravdě však jim nebylo do tance.

Cvičení

SZR-str.59-60/ Ohlušování řevem a hulákáním, troubením a bubnováním, kopání a biti, prohánění do úmoru a zpitomování opakováním týchž pohybů, týchž obrátů, týchž cviků, trápení sluncem a žízni,

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ–1851-1884-Sňatky z rozumu-Jezuitská kolej“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

nohy plné puchýřů, ramena otlačená od pušky a oči oslepené prachem a potem, chlapci ztráceli vědomí sebe samých a pozvolna zapomínali, čím jsou a jak se jmenují – v náměsíčnosti, do níž se člověk utíká, aby se ubránil před šílenstvím, stávali se zvolna tím, čím je velitelství armády chtělo mít, totiž stroji, ba co lepšího: uděšenými stroji.

Lavice s řemeny

SZR-str.60/ A večer, po návratu z cvičiště a po přečtení denního rozkazu, před očima celé kompanie nováčků, postavených do čtverce, přinášela denní šarže na kasárenský dvůr lavici s řemeny; na ni byli přivazováni nešťastníci, kteří byli při raportu odsouzeni k výprasku. Za to, že se někdo omylem otočil doleva místo doprava, že mu při cvičení pot znečistil bílý kabátek, že se mu patronaška sešinula a uvisla nakřivo, byla sazba pětadvacet ran na zadek; tolikéž za prodření podrážek erárních bot, za utržený knoflík, za špatný zákryt nebo vyřízení; za toto poslední provinění však... byli nováčky posíláni k raportu jen zřídkakdy, protože poddůstojníci je trestali bez okolků přímo na místě tím, že je bušili okovanými pažbami do nohou vyčnívajících z řady.

Rachot bubnů a řev mučených

SZR-str.60/ Za rachotu bubnů, aby nebylo slyšet řev mučených, dva feldvéblové, jeden zprava, jeden zleva, v pravidelném taktu pak řezali rákoskami připoutaného na holý zadek, a třetí feldvébl počítal. Když po skončení trestu voják zůstal ležet, práskali ho dál tak dlouho, až vstal.

Vzorná přizpůsobivost

SZR-str.60/ Své vzorné přizpůsobivosti, své učlivosti a schopnosti předstírat zájem a úctu k představeným měl Martin co děkovat za to, že za šest neděl výcviku v Terezíně nebyl ani jednou odsouzen k výprasku na lavici a že jen tu a tam při cvičení slízl některý z těch příležitostných šlehanců a kopanců, rozdáváných k povzbuzení čilosti... i tak vyplakal potoky slz za nocí, kdy pro přílišnou únavu nemohl spát, a trápen štěnicemi a bolestí ztýraného těla, přidával se k mnohohlasu vzlyků, tlumeně se chvějících ve tmě kasárenské světnice, v níž spalo na slámě, namačkání jeden vedle druhého, šestatřicet chlapců;...

Ani deset zlatých...

SZR-str.61/ Do jaké kaše se to dostal, který ďábel mu to všechno napískal? Ani těch deset zlatých, které mu slibovali ti dva prokletí paprikové, nedostal; místo peněz ho odbyli mizernou poukázkou, splatnou po vítězném skončení války. Svých patnáct zlatých sice rozmnožil na jedenadvacet tím, že prodal své civilní šaty jednomu z židů, kteří hlídkovali za plotem Královodvorských kasáren, ..., ale k svému nesmírnému zármutku si ze svých peněz musil koupit šicí potřeby, viks, křidu a kartáče; a toho mučivého pomýšlení, že s výjimkou křidy všechny tyto věci měl doma, totiž v klášteře! Vzpomínka na klášter dala vytrysknout novému proudu slz z jeho bolavých, pálicích očí, a když proud vysychal, obnovila jej myšlenka na maminku, co asi řekla, když dostala jeho dopis. Tak plakal a plakal, až mu samému bylo stydno.

JM/A tak bychom mohli pokračovat dále, např. vyprávěním o tom, jak to bylo při pochodu na frontu, čím vším vojáci procházeli, jak to na ně působilo, až se člověk diví, že něco takového vůbec mohli přežít. A jak takový voják vypadal? Pojdme si o tom přečíst:JM/

Vojáci

SZR-str.61-62/ ... Každý voják měl na sobě dlouhou bavlněnou kytlici s kostěnými knoflíky, která mu, byl-li postavy jen prostřední, sahala po paty. Při levém boku, zavěšen na bílém řemeni, kolébal se bajonet vedle páru hrubých pletených palčáků a ohromného plátěného chlebníku, naditého komisárkem vyfasovaným na cestu. Na zádech, ne nepodobna menšímu flašinetu, visela naleštěná patronaška a nad ní torna z chlupaté teletiny, z níž čouhal pečlivě složený parádní bílý kabátek. Plášť, stočený do jitrnice zvané bandalír, byl přivázán k torně, konce přehozeny přes ramena a přišněrovány k prsům. Na rameni puška, dokonale vyčištěná na povrchu i uvnitř, a na hlavě pak seděla tak řečená Windischgrätzova čáka, obrovitá, nahoře široká, dole užší, ale ne tolik, aby vojáčkům nespadala až po uši. Mladé tváře pak, rozrušené myšlenkou nastávajících bojů, byly ozdobeny černými, nahoru vykroucenými kníry: polní zbrojmistr generál hrabě Gyulai, velitel armád, jež měly být nasazeny v Itálii, vydal totiž nařízení, že každý voják musí mít knír; kdo jej neměl, musil si jej namalovat viksem...

„To jsem neviděl!“

SZR-str.62/ „To jsem neviděl!“ říčel generál, plácaje se do stehna: „Vy si říkáte armáda? Táhněte k čertu, ať vás už nevidím...!“... Velitel transportu hejtman Schwenke,..., tasil šavli. Povel k odchodu třeskl jako dvě rány z pistole, a vojáckové vypochoovali za rachotu bubnů do neznáma za grošovaným zadkem hejtmanovy kobyly, kamsi do Verony, kde prý ležel jejich pluk.

Nejdřív bochníky chleba...

SZR-str.62/ Nejdřív padaly do příkopů u silnice bochníky chleba, jež odhazovali, aby ulevili nesmírné tíži své výstroje a když to nepomáhalo, poroučeli se k zemi vojáci sami. Oči vykulené, jazyky vyplazené, nohy v krvi. Mezitím přicházely ... z Itálie zprávy skoupé, ale znepokojivé...

Prusko se k Rakousku nepřidalo

SZR-str.62/ Bylo už jisto, že v rozporu s důvěrnými informacemi pánů Winkelbauera a von Powolnyho Prusko se k Rakousku nepřidalo, také car zachoval neutralitu, a rakouská armáda, osamocena, byla oslabena tím, že značná její část, dobrá polovina, stále nečinně na rýnském břehu. Napoleon však udeřil všemi svými silami na poloostrov, a vrchní velitel rakouských vojsk hrabě Gyulai, ač k tomu měl dost času, nebyl s to se odhodlat k zákroku, jímž by zabránil spojení Francouzů s armádou italskou

Bitva u Magenty

SZR-str.63/ V první bitvě u Magenty zvítězil pak nad Rakušany francouzský generál Mac-Mahon a za obrovského nadšení domácího obyvatelstva obsadil Milán. V této kritické situaci se v čelo svých vojsk postavil, odvolav Gyulaie, sám císař František Josef, a jeho prvním činem bylo, že ze svého veronského stanu rozeslal po celé své říši naléhavé telegramy, aby všechno, co má ruce a nohy, přispěchalo do Itálie na pomoc.

Martinův transport

SZR-str.63/ Proto když se Martinův transport těžce vlekl po žhavých silnicích směrem na Budějovice, přičválal za ním jízdní posel, přinášeje hejtmanovi rozkaz, aby zrychlil tempo pochodu a aby šel dál bez zastávky, to ještě bez předepsaného třetího dne pohovu, určeného k čištění zbroje.

Psaníčko

SZR-str.63/ Obdržev toto psaníčko, hejtman zaklel, ..., a v zuřivosti seskočiv s koně pokusil se kopáním postavit na nohy vojáka, který právě padl, a těžce lapaje po vzduchu, volal maminku... „Co s vámi, vy bando jedna pochcaná?“ řval na své vojáky, kteří dosud stáli na nohou.“ „Na poli slávy máte krepírovat, ne tady na silnici, vy kriplové, vy chcípáci, vy hniličky, vy podělanci!“...

V Inšpruku

SZR-str.67/ V Inšpruku, ..., byli ubytováni v císařském královském transportním domě a strávili tam noc hrůznou a nezapomenutelnou. Budova ta... od sklepů po střechu byl prosáklá vlhkostí, a pryčny, stěny i shnilé podlahy se hemžily hustohustými roji černých, hnědých, tmavočervených i světlých štěnic. Na pryčnu se neodvážil ani ten nejotrlejší: schoulili se tedy na lavicích, jejichž nohy byli postavili do jídelních misek, naplněných vodou. Chvilí byl pokoj; ale když už začínali klímat, spustil se na ně se stropu tiše šustivý liják štěnic, tak prudký, že v mžiku byli pokryti hmyzem od hlavy k patám, až vypadali jako zaliti zaschlou rzivou krví. A venku svištěl horský déšť, vichřice otřásala trouchnivými okny a blesky se křížovaly na nebi...

Lavice bolesti

SZR-str.67/ Když vojáci ráno nastoupili na klášterní dvůr, opuchlí, rozdrásaní a nevyspalí, shledali k svému zlému překvapení, že uprostřed, chmurná a nesčetnými mučenými vojáky na kraji ohlodaná, stojí lavice s řemeny, lavice bolesti.

Důvod

SZR-str.68/ Nebylo to pro nic za nic, naopak. Schwenke měl až příliš dobrý důvod k tomu, aby ji dal přinést. Byly k tomu příčiny, možno říci, historické.

Císař František Josef a vrchní velení u Solferina

SZR-str.68/ Císař František Josef, který se po prohrané bitvě u Magenty ujal vrchního velení svých vojsk, neměl o nic větší štěstí než sesazený generál Gyulai. Koncem června se Rakušané srazili s Francouzi u Solferina, ..., a byli zase poraženi. Situace se stala velmi zlou: francouzské loďstvo ohrožovalo dalmatské a benátské břehy, pevnost Peschiera byla obležena, vojsko v rozkladu. A když bylo nejhůř, Napoleon k všeobecnému překvapení nabídl Františku Josefovi příměří. Oba císařové se sešli k soukromé poradě v městečku Villafranca a smluvili tam předběžné podmínky míru. František Josef odstoupil Lombardii Napoleonovi, který ji měl odevzdat sardinskému králi; Benátsko zůstalo prozatím državou rakouskou.

Nečekaný zvrat a kázeň vojska

SZR-str.68/ Toto vše se odehrálo, zatímco Schwenke se proplétal se svými nováčky mezi alpskými skalami a ledovci; zpráva o villafranckém příměří ho zastihla tady, v Inšpruku. Rozlítilo ho to nesmírně; jelikož takovéto nečekané a nepříznivé zvraty mívají špatný vliv na kázeň vojska, rozhodl se jakožto svědomitý velitel, že svým vojákům přitáhne řemen a ukáže jim, zač toho loket.

Zatímco jste se vlekli...

SZR-str.68/ „Zatímco jste se vlekli jako chcíplá hovada,“ promluvil k nim, posupný, lesklý v začernalé tváři – vrátil se právě z hospody, kdež po celou noc truchlil nad prohranou válkou... „zatímco jste se šourali a flákali jako svázaní, ... naše statečné armády v Itálii se bránily a ubránily mnohonásobně přesile nepřátel a váš milostivý panovník, císař František Josef První, uzavřel příměří.

E-book „NÁROD SOBĚ a pasivní, praktické STABILIZOVÁNÍ–1851-1884-Sňatky z rozumu-Jezuitská kolej“

E-book k projektu **MAPA ŽIVOTA a NÁROD SOBĚ**. Zpracovala: Jana Mašková, astroložka

www.astrojinak.com, www.astrojinak.cz, www.janamaskova.cz, astrojinak2022@seznam.cz

Co to je vojna...

SZR-str.68/ Ale to si nemyslete, vy všiváci, vy gauneři, vy lotři, že jste něčemu ušli. Kdepak, miláčkové, kdepak, mazánci maminčini. Teď teprv poznáte, co to je vojna, teď teprv začnete brečet a prosit pámbíčka, aby si vás raději k sobě povolal, teď teprv budete plivat krev a kadit střeva, vy hajzlíci...!”